

KNJIŽNICA FILOZOFSKOG FAKULTETA – PRIMJER VISOKOŠKOLSKE KNJIŽNICE

LIBRARY OF THE FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES – EXAMPLE OF ACADEMIC LIBRARY

Lana Zrnić

lznric@ffzg.hr

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Jasmina Sočo

jsoco@ffzg.hr

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu

UDK / UDC 027.7:658(497.521.2)

Stručni rad / Professional paper

Sažetak

Tema rada je Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu te njezin ustroj i poslovanje. Prvi dio rada govori općenito o visokoškolskim knjižnicama, njihovu osnivanju, zadaći i namjeni. Drugi dio govori o povijesti, organizaciji i strukturi same Knjižnice prije i poslije 2009. godine kada su se odsječke knjižnice ujedinile u jedinstvenu koordiniranu knjižničnu službu, što je rezultiralo promjenama u ustrojstvu i poslovanju Knjižnice.

Ključne riječi: Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu, knjižnice u sastavu, visokoškolske knjižnice, ustrojstvo i poslovanje, usluge

Summary

This paper presents the organization and management of the Library of the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb. The first part of the paper deals with the academic libraries in general, their establishment, tasks and purpose. The second part briefly describes the history, organization and structure of the Library before and after 2009, the year when the departmental libraries were united in one unified Library with coordinated library services. This process resulted in the changes in the organization and operation of the Library.

Key words: Library of the Faculty of Humanities and Social Sciences, academic libraries, library organization, library services

Uvod

U ovome radu bit će riječi o strukturi i poslovanju Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu, koja se uvelike promijenila u posljednjih osam godina. Godine 2009. Knjižnica je preseljenjem manjih, odsječkih zbirki u jedan zajednički prostor značajno promijenila način poslovanja i vrste usluga. Više joj primarna zadaća nije „samo“ nabaviti i posuditi ispitnu literaturu, nego i ponuditi usluge koje će od korisnika stvoriti informacijski pismenu osobu, informirati ga o važnim aktualnim društvenim temama, educirati ga, poticati kritičko mišljenje, ponuditi mu prostor za rad, te mu boravak u Knjižnici učiniti što ugodnijim. Cilj ovog rada je prikazati jednu visokoškolsku knjižnicu kroz njezino ustrojstvo i način poslovanja.

Zadaća i namjena visokoškolske knjižnice

Prema namjeni i sadržaju knjižničnog fonda vrste knjižnica su: nacionalna, narodna, školska, sveučilišna, visokoškolska, općeznanstvena te specijalna.¹ „Visokoškolske knjižnice osnivaju se radi svrhovita prikupljanja, stručne obrade, pohrane/arhiviranja i osiguravanja pristupa tiskanoj i elektroničkoj građi, elektroničkim bazama podataka i mrežnim informacijskim izvorima namijenjenih studentima, nastavnicima, stručnim suradnicima visokih učilišta, ali i ostalim članovima šire društvene zajednice. Visokoškolska knjižnica pruža podršku obrazovnom, znanstvenom i javnom djelovanju osnivača, odnosno matične ustanove.“²

„Visokoškolske knjižnice nabavljaju, stručno obrađuju i daju na korištenje knjižničnu građu u svim formatima, osiguravaju pristup informacijskim izvorima dostupnim na daljinu te pružaju informacijske usluge prvenstveno studentima, nastavnicima i suradnicima u nastavi sveučilišnog, veleučilišnog i visokoškolskog studija, zatim ostalim članovima visokog učilišta te široj javnosti poradi obrazovnog, znanstvenoistraživačkog i općekulturnog djelovanja. Visokoškolske knjižnice dužne su svoje djelovanje neprestano usklađivati s ciljevima i zahtjevima nastavnog i znanstvenog djelovanja visokoškolskih ustanova, a u skladu sa zakonima i propisima te domaćim i međunarodnim standardima.“³ „Ustrojstvo i upravljanje visokoškolskim knjižnicama pobliže se uređuje statutom i drugim općim aktima visokog učilišta, zakonom i drugim propisima.“⁴ Knjižnica u sastavu ima voditelja i knjižnični odbor sastavljen

¹ Zakon o knjižnicama. // Narodne novine 105(1997), čl. 8. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/745/Zakon-o-knji%C5%BEnicama>

² Isto, čl. 5.

³ Isto, čl. 3.

⁴ Standard i smjernice razvoja i uvođenja najbolje prakse u visokoškolskim knjižnicama u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo kulture, 2008. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <http://www.knjiznice.info/index.php/knjiznice/informacije/699-standard-i-smjernice-razvoja-i-uvoenja-najbolje-prakse-u-visokokolskim-knjinicama-u-rh>

od djelatnika knjižnice i pravne osobe u čijem je sastavu. Ustrojstvo Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu uređeno je, dakle, osim zakonima i drugim propisima, i *Statutom Filozofskog fakulteta u Zagrebu* te prema čl. 18.:

1. (Knjižnica) je osnovna jedinica fakultetskog knjižničnog sustava koja funkcijski povezuje različita područja, polja i grane društvenih i humanističkih znanosti koje se studiraju na Fakultetu
2. Fakultetski knjižnični sustav sa svojim knjižnično-informacijskim uslugama dio je znanstvene, istraživačke i nastavne djelatnosti Fakulteta
3. Ustrojstvo i upravljanje knjižničnim sustavom Fakulteta, rad knjižničnih djelatnika, postupak imenovanja voditelja, zadaće i način rada knjižničnog odbora uređuju se posebnim pravilnikom.⁵

Knjižnica Filozofskog fakulteta: nekad i sad

Prije preseljenja 2009. godine i formiranja jedinstvene koordinirane knjižnične službe na čelu s voditeljem/koordinatorom, na Filozofskom fakultetu bilo je 19 odsječih knjižnica, 4 katedarske te Središnja čitaonica. Prva knjižnica na Fakultetu bila je Knjižnica Zavoda za slavensku filologiju, osnovana 1886. godine. Uslijedile su knjižnice odsjeka za pedagogiju (1895.), germanistiku (1904.), povijest (1905.), klasičnu filologiju (1906.), filozofiju (1911.), romanistiku (1919.), psihologiju (1922.), arheologiju (1924.), etnologiju i kulturnu antropologiju (1927.), talijanistiku (1927.), povijest umjetnosti (1928.), anglistiku (1935.), fonetiku (1955.), komparativnu književnost (1956.), sociologiju (1965.), lingvistiku i indologiju i dalekoistočne studije (1980.), informacijske znanosti (1981.), Središnja čitaonica (1986.), knjižnica katedre za skandinavistiku (1991.), nederlandistiku (1999.), japanologiju (2003.) i sinologiju (2003.), te Odsjeka za hungarologiju i turkologiju (2004.). Knjižnice su djelovale pri odsjecima, prostorno i organizacijski samostalno, uz minimum koordinacije. Većina knjižnica bila je smještena u jednoj ili eventualno dvije prostorije te nije bilo dovoljno prostora za zaposlenike i knjižnični fond. Nedostatak prostora pokušao se riješiti tako što je manje korištena građa preseljena u Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu (nakon preseljenja u novu zgradu, fond se vratio pripadajućim zbirkama). Također, zbog manjka prostora nije bilo otvorenog pristupa i svega je nekoliko knjižnica imalo na raspolaganju prostor i/ili računala za korisnike. Središnja čitaonica jedina je imala nešto veći broj korisničkih mjesta opremljenih računalima (15-ak), ali i to je, dakako, bilo premalo.

⁵ Statut Filozofskog fakulteta u Zagrebu: pročišćeni tekst. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <http://www.ffzg.unizg.hr/international/d/statut-procisceni-original-small.pdf>

Na izvanrednoj sjednici Fakultetskog vijeća 23. 12. 2003. godine prihvaćene su temeljne smjernice programskog rješenja središnje knjižnične službe Filozofskog fakulteta⁶ u kojima je naglašeno:

- Formiranje jedinstvene koordinirane bibliotečne službe na čelu s voditeljem/koordinatorom službe. Bibliotekari odsječkih knjižnica uz ostale tekuće poslove zadržavaju ulogu bibliotekara stručnjaka za svoje područje.
- Prostorno objedinjavanje postojećih biblioteka po principu funkcionalnosti (srodnosti). Odsječke knjižnice zadržavaju svoje fondove, a u novom prostoru bit će smještene po načelu srodnosti struka/studijskih grupa (knjižnice u načelu ostaju cjelovite).
- Nabava knjižnične građe bit će koordinirana, a odsjeci će zadržati ingerenciju nad nabavom stručnih knjiga sa svog područja.
- Uz postojeće usluge uvesti nove na visoko informatiziranoj razini i osigurati pristup građi i uslugama.
- Prema potrebi omogućiti pojedinim odsjecima zadržavanje priručnog fonda potrebnog za održavanje nastave i ispita u prostorijama odsjeka.
- U novoj zgradi osigurati radni prostor za rad nastavnika i studenata (znanstveni rad i učenje).⁷

Novoizgrađeni prostor površine 7820 m² proteže se kroz sedam etaža. Knjižnica ima ukupno 663 korisničkih radnih mjesta, od toga 133 opremljena računalima. Ostala radna mjesta imaju strujni priključak, a cijela zgrada Knjižnice i Fakulteta prekrivena je bežičnom mrežom. Na svakom katu nalaze se dva fotokopirna uređaja, jedinica za samozaduživanje (*self-check*), te dva računala za pretraživanje kataloga. Prostori za obavljanje knjižničnih funkcija uključuju: prostor za korisnike (šest čitaonica), prostor za programske aktivnosti (tri dvorane), smještaj građe (zatvoreni i otvoreni pristup), prostor za samostalan rad (tzv. samice) i prostor za osoblje.

Novi prostorni uvjeti i zapošljavanje novih djelatnika (pomoćnih knjižničara) omogućili su produženo radno vrijeme (od 7,30 do 20 sati, subotom od 9 do 14 sati) i otvoreni pristup građi. Tako se povećala dostupnost i mogućnost korištenja građe jer je prije preseljenja radno vrijeme za korisnike bilo svega nekoliko sati, a otvorenog pristupa nije bilo. Zbirke u otvorenom pristupu zadržale su svoju cjelovitost, a razvrstane su po katovima po načelu srodnosti struka/studijskih grupa (npr. na istom katu se nalaze zbirke za povijest, povijest umjetnosti, arheologiju te etnologiju i kulturnu antropologiju). U prizemlju u otvorenom pristupu nalaze se novija godišta časopisa, ispitna literatura, često tražena građa i referentna građa. Ostatak fonda, za koji su predmetni knjižničari odlučili da se neće nalaziti u otvorenom pristupu (starija građa, ne toliko često tražena građa, dublete, starija godišta časopisa i sl.), nalazi se u zatvorenom spremištu na etaži -1. Sva građa iz zatvorenog spremišta može se koristiti uz prethodnu narudžbu.

⁶ Za više informacija o razlozima i inicijatorima tako značajne odluke v.: Knjižnica Filozofskog fakulteta: 2009. / prir. M. Jurković. Zagreb: FF Press, 2009.

⁷ Jurković, M. Knjižnica Filozofskog fakulteta: od želja do realizacije. // Knjižnica Filozofskog fakulteta: 2009. / prir. M. Jurković. Zagreb: FF Press, 2009. Str. 19-20.

Građa se naručuje osobno na informacijskim pultovima kod pomoćnih knjižničara ili elektroničkom poštom. Građa naručena do 15 sati preuzima se isti dan, dok se građa naručena nakon 15 sati preuzima idući dan. Ovisno o traženoj građi, korisnik će pričekati najviše pola sata za časopise, odnosno sat vremena za knjige.

Za potrebe preseljenja osmišljen je i novi sustav signiranja. Predmetni knjižničari su sami osmišljavali stručne skupine za građu koju se nalazi u otvorenom pristupu (svaki predmetni knjižničar za svoju zbirku). S obzirom da su u staroj zgradi knjižnice imale drugačije principe signiranja (UDK, *numerus currens* itd.), trebalo ih je ujednačiti. Taj je posao prepušten predmetnim knjižničarima jer oni najbolje poznaju predmetnu strukturu građe, a osim ujednačavanja, cilj je bio olakšati korisnicima snalaženje u otvorenom pristupu. Nove signature su alfanumeričke i sastoje se od oznake kata (prvo slovo) i zbirke (drugo slovo), stručne skupine, prva tri slova prezimena autora i prvog slova naslova. Npr. u signaturi *BA02 CRO e – B* označava lokaciju (prvi kat), *A* zbirku (filozofije), *02* je stručna oznaka (za estetiku), *CRO* je oznaka autora (Croce, Benedetto) i *e* prvo slovo naslova djela (*Estetika*). Građa u zatvorenom spremištu resignirana je po formatu i vrsti građe, a zatim po sustavu *numerus currens* radi lakšeg snalaženja, brzine i uštede prostora. Knjižna građa ovisno o formatu i/ili visini hrpta dobiva oznaku PA (do 18 cm), PB (od 18,1 do 25 cm) i PC (od 25,1 do 35 cm), PD (iznad 35,1 cm) i PE (poprečni format), odnosno po vrsti građe: doktorske disertacije (DD), magistarski i specijalistički radovi (MR), diplomski i završni radovi (DR), fotokopije (FO) i separati (SE). Na slovčanu oznaku nastavlja se *numerus currens*. Signature za časopise su numeričke i prilagođene su signaturama koje je koristila Knjižnica Zavoda za slavensku filologiju. Naime, njezin je fond časopisa bio najveći pa je kod objedinjavanja fondova časopisa iz (starih) knjižnica bilo logično signature prilagoditi signaturama te zbirke.

Knjige u otvorenom pristupu su zaštićene RFID (*Radio Frequency Identification*) čipovima. U svaki čip se unosi jedinstvena oznaka primjerka i čip se lijepi na pripadajuću građu. Oni su omogućili zaštitu građe od krađe i pomoć knjižničarima u održavanju fonda, a zajedno s jedinicom za samozaduživanje (*self-check*) su omogućili samostalnu cirkulaciju građe. U suradnji sa Sveučilišnim računarskim centrom (Srce) uspjeli smo implementirati čitanje bezkontaktnih SmartX kartica. Studentima koji imaju SmartX karticu nije potrebno izdavati knjižničnu RFID-karticu jer im njihova SmartX-ica služi i kao iskaznica za knjižnicu. SmartX-icom je moguće i posuđivanje i razduživanje knjiga na jedinicama za samozaduživanje (*self-check*).

Što se tiče knjižničnog softvera, implementiran je slobodni knjižnični softver – Koha, na kojemu se temelji cjelokupno poslovanje knjižnice. Koha je integrirani knjižnični softver, tj. „cjelovito rješenje za knjižnice. Sadrži sve osnovne module potrebne u knjižničnome poslovanju – nabavu, katalogizaciju, posudbu, pretraživanje i statistike. U cijelosti se koristi preko web-sučelja. Koha dolazi s podrškom za komunikaciju podataka s 3M RFID sustavom za samozaduživanje.“⁸

⁸ Glavica, M. Slobodni softver u otvorenoj knjižnici: začeci informatizacije u Knjižnici Filozofskog fakulteta. // Knjižnica Filozofskog fakulteta: 2009. / prir. M. Jurković. Zagreb: FF Press, 2009. Str. 74.

Izdvajanjem pojedine građe iz fondova zbirke i ponovnim objedinjavanjem nastale su i neke nove zbirke: Referentna zbirka, Zbirka periodike i serijskih publikacija, Zbirka stare i rijetke građe (RARA) i AV-zbirka. Također su osnovane i nove (zajedničke) službe: Središnja informacijska služba, Međuknjižnična posudba i Skeniranje na zahtjev te Služba za elektroničke izvore. Od rujna 2009. godine otvorena je službena Facebook stranica.⁹ Potaknuti vrlo dobrim povratnim informacijama, od početka 2017. godine Knjižnica ima svoj blog,¹⁰ Instagram¹¹ i Twitter¹² profile.

Zaposlenici Knjižnice

Promjene u poslovanju (otvoreni pristup, duže radno vrijeme, nove službe) dovele su i do otvaranja novih radnih mjesta. Tako je u novoj knjižnici, uz postojeće predmetne stručnjake i diplomirane knjižničare zaposlene na zajedničkim poslovima, zaposleno i 16 pomoćnih knjižničara. Pomoćni knjižničari uz svoje redovne poslove korisnicima pomažu pri rješavanju jednostavnijih problema i upita (pitanja oko upisa, kopiranja, uporaba jedinica za samozaduživanje, pomoć u snalaženju u otvorenom pristupu itd.).

Kompetencija stručnog osoblja očituje se kroz samu strukturu zaposlenika. Kako bi zbirke pratile potrebe korisnika za nastavnom, stručnom i znanstvenom građom, u svakoj je zbirci zaposlen predmetni knjižničar. Predmetni knjižničari vrlo dobro poznaju područja zbirke koju vode jer su, osim studija bibliotekarstva, završili i studij predmeta zbirke koju vode (npr. predmetna knjižničarka Zbirke za filozofiju je diplomirana filozofkinja i bibliotekarka). Predmetni knjižničari obavljaju nabavu i obradu građe (sadržajnu, formalnu i tehničku), komunikaciju s matičnim odsjekom i korisnicima, mentoriranje studenata bibliotekarstva, organiziranje izložbi, provođenje edukacija i radionica, sudjelovanje u nastavi itd. Također su dostupni i korisnicima kao pomoć pri nešto složenijim upitima (npr. kao pomoć u odabiru literature za ocjen-ske radove ili članke, pomoć pri pretraživanju e-izvora, citiranosti i sl.).

Preseljenjem u veći prostor i uvođenjem novih usluga pokušali smo formirati znatno aktivniju knjižnicu tako da ona ne bude „samo“ potpora znanstveno-nastavnoj djelatnosti nego da ima i aktivnu obrazovnu ulogu kroz „pružanje dobrih informacijskih vještina i znanja i studentima pružiti sve što im je potrebno da mogu analizirati informacijske izvore i stjecati nova znanja. To podrazumijeva knjižničare kao učitelje, komunikacijske i pedagoške stručnjake uz naše informacijske i organizacijske

⁹ Facebook profil Knjižnice. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/KnjiznicaFFZG>

¹⁰ Blog Knjižnice. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <http://kblog.ffzg.unizg.hr/>

¹¹ Instagram profil Knjižnice. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <https://www.instagram.com/knjiznicaffzg/?hl=hr>

¹² Twitter profil Knjižnice. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <https://twitter.com/knjiznicaffzg>

vještine.¹³ Zadane ciljeve pokušavamo ostvariti kroz različite edukativne programe u Knjižnici, te kroz suradnju knjižničara i nastavnika. Edukativne radionice vezane uz pojedine studijske grupe organiziraju se u suradnji s nastavnicima, ovisno o potrebama njihovih studenata (npr. za studente prve godine radionice o pretraživanju i vrstama informacijskih izvora relevantnih za pojedinu zbirku, a za studente viših godina studija radionice o pisanju ocjenskih radova, citiranju i sl.). Također, organiziramo različite radionice, predstavljanja, gledaonice, studentsku praksu, edukaciju za stjecanje stručnih zvanja, Orijentacijski tjedan za bruceše, organiziranje prigodnih izložbi vezanih uz značajnije datume ili događaje itd.

Usluge i korištenje građom Knjižnice

Korisnicima su na raspolaganju 133 radna mjesta s računalom. Računalima korisnici pristupaju putem elektroničkog identiteta (AAI@Edu.hr) koji uz indeks mogu dobiti u Službi za informatiku. Redovni studenti i nenastavno osoblje mogu posuditi šest knjiga, šest ocjenskih radova i šest primjeraka AV-građe. Studenti s više od dvije studijske grupe i/ili demonstratori mogu posuditi 12 knjiga, 6 ocjenskih radova, 6 jedinica AV-građe, dok nastavno osoblje može posuditi 30 knjiga, 10 ocjenskih radova i 6 primjeraka AV-građe. Građa se posuđuje na dva tjedna, uz mogućnost produživanja roka posudbe dva puta. Nastavno osoblje građu može posuditi na šest mjeseci, također uz mogućnost produženja roka posudbe dva puta. Rok posudbe AV-građe i ocjenskih radova ne može se produžavati, neovisno o kategoriji korisnika. Časopisi i referentna građa koriste se isključivo u čitaonicama. Zakasnina u vidu novčanih kazni ne postoji, ali dok se građa s prekoračenim rokom posudbe ne vrati, ili, ako je moguće, produži, korisnik ne može posuđivati drugu građu, kao ni koristiti ostale usluge knjižnice (osim računala i bežične mreže).

Podaci o knjižničnom fondu su sljedeći: knjige 268 983 naslova, tj. 407 380 primjeraka, ocjenski radovi 9833 naslova, tj. 10 853 primjeraka, časopisi oko 4000 naslova, od toga tekućih časopisa koji se nabavljaju kupnjom 125 stranih i 50 domaćih. Osim elektroničkih izvora koji se nabavljaju na nacionalnoj i sveučilišnoj razini, Fakultet vlastitim sredstvima članovima Knjižnice osigurava pristup bazama koje su nam se pokazale potrebnim (npr. Sage Journals HSS, Project Muse, Film & Television Literature Index With Full Text).

Repozitorij Filozofskog fakulteta je digitalna zbirka u kojoj se sabiru radovi čiji su autori studenti i/ili djelatnici fakulteta i koji nastaju kao rezultat njihovog obrazovnog i istraživačkog procesa. Trenutno je u repozitoriju pohranjeno 3707 radova.¹⁴

¹³ Akeroyd, J. Budućnost visokoškolskih knjižnica. // Slobodan pristup informacijama: 4. i 5. okrugli stol: zbornik radova / ur. A. Belan-Simić i A. Horvat. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 9.

¹⁴ Brojčani podaci su prikazani zaključno s 2016. godinom.

Iako je naša knjižnica primarno namijenjena nastavno-obrazovnoj djelatnosti Fakulteta (odnosno njezinim studentima, znanstveno-nastavnom osoblju i zaposlenicima), pokušali smo naš fond i usluge staviti na raspolaganje i vanjskim korisnicima. Uz određena ograničenja, to je i moguće: npr. korisnici koji nisu studenti, odnosno zaposlenici Filozofskog fakulteta, ne mogu posuđivati građu, ali ju mogu koristiti u prostorima Knjižnice. U čitaonici u prizemlju dostupna su dva računala koja korisnici mogu koristiti iako nisu članovi Knjižnice (moraju se javiti pomoćnom knjižničaru na pultu da im omogući pristup).

Internet u Knjižnici dostupan je putem dvije mreže: FFZGwlan i eduroam. Studenti i zaposlenici Filozofskog fakulteta mogu koristiti obje mreže, dok ostali korisnici iz sustava znanosti i obrazovanja mogu koristiti samo eduroam. Autentikacija u oba sustava obavlja se preko sustava AAI@Edu.hr.

Na svakom katu rezervirano je jedno mjesto s računalom za studente s invaliditetom. Od akademske godine 2015./2016. Knjižnica u suradnji s Centrom za potporu e-učenju nudi (besplatnu) prilagodbu literature za studente s invaliditetom. Za slabovidne korisnike i korisnike sa specifičnim teškoćama učenja (disleksija) knjižnica nudi i neka pomagala: Ergo stalak za čitanje, MagniLink ZIP DUO (+ kamera) i Looky prijenosni čitač. Više pomagala studenti s invaliditetom mogu pronaći u prostoriji za studente s invaliditetom koja se nalazi u prizemlju Fakulteta i koja je opremljena računalima i tehnološkim pomagalima za studente s invaliditetom.

Godina 2016. u brojkama

Svake godine u prosjeku se upiše oko 1000 novih korisnika (brucoši preddiplomci i diplomci, strani studenti došli preko Erasmus razmjene). Godine 2016. Knjižnica je imala 7539 aktivnih korisnika. Nabavljeno je i obrađeno 10 868 primjeraka građe i 805 naslova tiskanih časopisa. Imali smo više od 255 000 transakcija posudbe, vraćanja i produženja roka posudbe.

Na veličinu i značaj fonda u široj akademskoj zajednici ukazuju broježani podaci Međuknjižnične službe i Službe skeniranja na zahtjev, kojima zahtjevi pristižu od korisnika drugih ustanova iz cijele Hrvatske. U 2016. godini Međuknjižnična posudba imala je 641 zahtjev, od toga su 332 zahtjeva vanjskih korisnika za našom građom. Usluga Skeniranja na zahtjev imala je 3998 zahtjeva.

Iako se broježani pokazatelji odnose samo na 2016. godinu, mislimo da odlično ilustriraju koliki značaj Knjižnica ima u odgojno-obrazovnom procesu studenata i nastavnika Filozofskog fakulteta, a i šire. Također, oni nas motiviraju da i dalje pokušavamo održati i razvijati naše usluge u skladu s promjenama u obrazovanju i potrebama korisnika.

Zaključak

Tema ovog rada je struktura i poslovanje Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu, te promjene koje je doživjela u gotovo 130 godina postojanja, posebice od preseljenja u novu zgradu 2009. godine. Preseljenje Knjižnice u novi prostor bila je prilika za novi početak. Otvoreni pristup, radno vrijeme, dodatni sadržaji kao edukacija korisnika, tematske izložbe... samo su neke novosti koje su omogućile bolje i kvalitetnije korištenje knjižnične građe te mogućnost da se Knjižnica svojim sadržajima što više približi korisniku te da nije samo mjesto posudbe.

Naime, kako bismo išli u korak s promjenama u odgojno-obrazovnom procesu i svijetu općenito, moramo se truditi rasti i razvijati. Angažman knjižničara važan je ne samo pri nabavi i obradi građe, koja je ponajprije namijenjena nastavi i znanstveno-istraživačkom radu, nego i pri osmišljavanju i implementiranju novih sadržaja i usluga, npr. prilagođavanje knjižničnog fonda studentima s invaliditetom, edukacije, prikazivanje dokumentarnih filmova, tematske izložbe, skeniranje na zahtjev, digitalni repozitorij itd. U ovih osam godina koliko je prošlo od preseljenja i dalje se trudimo rasti i razvijati se, ne samo kako bismo držali korak s promjenama nego kako bismo ih i stvarali.

Literatura

- Akeroyd, J. Budućnost visokoškolskih knjižnica. // Slobodan pristup informacijama: 4. i 5. okrugli stol: zbornik radova / ur. A. Belan-Simić i A. Horvat. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 8-11.
- Blog Knjižnice Filozofskog fakulteta. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <http://kblog.ffzg.unizg.hr/>.
- Facebook profil Knjižnice Filozofskog fakulteta. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <https://www.facebook.com/KnjiznicaFFZG>
- Glavica, M. Slobodni softver u otvorenoj knjižnici: začeci informatizacije u Knjižnici Filozofskog fakulteta. // Knjižnica Filozofskog fakulteta: 2009. / prir. M. Jurković. Zagreb: FF Press, 2009. Str. 70-77.
- Instagram profil Knjižnice Filozofskog fakulteta. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <https://www.instagram.com/knjiznicaffzg/?hl=hr>
- Jurković, M. Knjižnica Filozofskog fakulteta: od želja do realizacije. // Knjižnica Filozofskog fakulteta: 2009. / prir. M. Jurković. Zagreb: FF Press, 2009. Str. 10-23.
- Standard i smjernice razvoja i uvođenja najbolje prakse u visokoškolskim knjižnicama u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo kulture, 2008. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <http://www.knjiznice.info/index.php/knjiznice/informacije/699-standard-i-smjernice-razvoja-i-uvoenja-najbolje-prakse-u-visokokolskim-knjinicama-u-rh>
- Statut Filozofskog fakulteta u Zagrebu: pročišćeni tekst. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na: <http://www.ffzg.unizg.hr/international/d/statut-procisceni-original-small.pdf>

Twitter profil Knjižnice Filozofskog fakulteta. [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na:
<https://twitter.com/knjiznicaffzg>

Zakon o knjižnicama. // Narodne novine 105(1997). [citirano: 2017-03-03]. Dostupno na:
<https://www.zakon.hr/z/745/Zakon-o-knji%C5%BEnicama>